

यायोगेस्टिक यांनी घेतलेल्या कामासाठी व सहकाऱ्यासाठी दलगिरी व्यक्त केली. तसेच हाविद्यालयतः धून पुढे असेच काम उभोपयोगी व विद्यार्थी त्रिद्विदू स्थानी मानून आणखी प्रक्रममांची योजना करू असे शाखासन आपल्या मनोगतात ढंढले.

सदर कार्यशाळेचे नियोजन महाविद्यालयातील हेल्थ क्लब मित्ती यांनी केले होते. त्यासाठी लक्ष क्लबचे प्रमुख प्रा. वाळुंज ांनी व त्यांच्या समवेत कमिटी दरस्य डॉ.एम. सोनवणे, श्री नार ए सोनवणे, प्रा. खुर्वे, प्रा. ामिती गायकवाड, तसेच आश्रय स्ट सामंजस्य करार समन्वयक मुख प्रा. श्रीमती सूर्यवंशी डी स यांनी परिश्रम घेतले. सदर प्रक्रममासाठी मोदया प्रमणागत वद्यार्थी व विद्यार्थिनी उपस्थित गते.

थकीत देणी
कर्मचारी भविष्यनिर्वाह निधी
१२००
ग्रॅज्युईट ११००
एसटी बँक १३०
कर्मचारी वैद्याकीय प्रतिपूर्ती १५०
(आकडेवारी कोटी रुपयात)
'शिवशाही' ला शेवटची घरघर,
'एशियाई' मध्ये परावर्तीत करणार
आठ वर्षापूर्वी सुरू करण्यात
आलेल्या एसटीच्या 'शिवशाही' ला
शेवटची घरघर लागली आहे. माजी
परिवहन मंत्री दिवाकर रावते यांच्या
प्रयत्नांने मुंबई-रत्नागिरी मार्गावर
पहिली शिवशाही बस सुरू करण्यात
आली. टण्याटण्याने या गाड्यांची संख्या
१६०० पर्यंत गेली आहे. या बसबद्दल
सत्या तक्रारी वाहू लागल्या आहेत.
वातानुकूल वंत्रणा बंद पडणे, बसेचे
चाक निखळणे या नेहमीच्या तक्रारी
आहेत. त्यामुळे ही सेवा बंद करून त्या
बस 'एशियाई' मध्ये परावर्तीत केल्या
जाणार आहेत. या बसच्या अनेक तक्रारी
येऊ लागल्या असून ना-दुरुस्त बसेस
रस्त्यावर चालविण्या जात असल्याने
प्रवाशांमध्ये नाराजी आहे. वातानुकुलीत
किफायतशीर बसेसचे म्हणून सुरू
करण्यात आलेली ही शिवशाही सेवा
बंद करून या बसेस साध्या बसेसमध्ये
परावर्तीत केल्या जाणार आहेत.

आधारे बांधकाम व्यावसायिक धर्मश पौन याला शनिवारी रात्री आर्थिक गुन्हें शाखेने ताब्यात घेतले. त्यानंतर रविवारी त्याला याप्रकरणी अटक करण्यात आली. पौन हा कादिवली पश्चिम येथील श्रीजी शरण या इमारतीतील रहिवासी आहे. प्रभारी मुख्य कार्यकारी अधिकारी देवर्षी घोष यांनी केलेल्या तक्रारीवरून शनिवारी पहाटे दादर पोलिसांनी भारतीय न्याय संहिता कलम ३०६, ६१ (२) अंतर्गत गुन्हा दाखल झालेला मेशंतविरोधात गुन्हा दाखल आला असून आरोपणी व त्याच्या नोंदीवरील कट रचून त्याच्या ग्यात आलेल्या प्रभावारी व गौरेगाव तालुकीमधील १२२ कोटी रुपयांच्या कट्याचा आरोप आहे. बँकेच्या त्यापकासह तिघांना याप्रकरणी करण्यात आले आहे. याप्रकरणी पोलींचीचाही सहभाग असल्याचा आहे. २०१९ पासून हा अपहार सुरू तपासात निष्पन्न झाले आहे. आर्थिक गुन्हे शाखेकडे तक्रार आली होती. तक्रार अर्जवरून दादर याप्रकरणी गुन्हा दाखल करून तो आर्थिक गुन्हे शाखेकडे वर्ग केले. आर्थिक गुन्हे शाखा याप्रकरणी तक्रार आहे.



डोळे स्वस्थ ठेवण्यासाठी या टिप्स अवलंबवा

लहानपणापासूनच पौष्टिक आहार वर लक्ष देणे-

पौष्टिक आहार सर्वांगीण आरोग्य राखण्यासाठी आवश्यक आहे. डोळ्यांच्या दृष्टीला चांगली ठेवण्यासाठी, डोळ्यातील पडदा आणि रन्ध्रायु निरोगी स्वस्थ ठेवण्यासाठी दैनंदिन आहारात पौष्टिक पदार्थांचा वापर करणे गरजेचे आहे. व्हिटॅमिन ए, सी आणि ई, झिंक, ल्युटीन यांसारख्या अँटीऑक्सिडंट्स आणि आवश्यक पोषक तत्वांनी समृद्ध असलेला आहार हे डोळ्यांना स्वस्थ ठेवण्यासाठी महत्वपूर्ण मानले जातात. हिरव्या पालेभाज्या, गाजर, बीट, बादाम, अंडे यांसोबत फळे यांचा आहारात समावेश करून डोळे निरोगी ठेवता येतात.

डोळ्यांचा व्यायाम करणे आवश्यक आहे-

शरीराला स्वस्थ ठेवण्यासाठी जसा व्यायाम



डोळ्यांच्या रन्ध्रांनुसार मजबूत ठेवण्यासाठी रक्ताचा संचार वाढवण्यासाठी योगाचा अभ्यास करणे फायदेशीर मानले गेले आहे.

नियमित तपासणी करणे जरूरी आहे-

वाढत्या वयानुसार, डोळ्यांची दृष्टी कमी होऊ लागते पण याची सुरुवात खूप लवकर पासून होते. जेव्हा समस्या खूप वाढतात तेव्हाच आपल्याला याची जाणीव होते. त्यामुळे डोळ्यांची नियमित तपासणी करणे गरजेचे आहे. डोळ्यांचे अनेक आजार आहे की जे कोणत्याही लक्षणांशिवाय दीर्घकाळ टिकून राहतात आणि अंतर्गत नुकसान करतात, यासाठी वर्षातून एकदा नेत्र तपासणीकरणे गरजेची आहे मधुमेह, उच्च रक्तताप व नेत्र रोग हे कौटुंबिक इतिहासात आहे त्यांनी वर्षातून किमान दोनदा डॉक्टरांचा सल्ला घ्यावा.

स्क्रीन वेळ कमी करणे-

स्क्रीन टाइम म्हणजे मोबाईल, कंप्यूटरवर घालवणारा वेळ. आरोग्य तज्ञांनी सांगितले आहे की, तुमचा स्क्रीन टाइम जेवढा असेल तेवढी डोळ्यांची समस्या वाढेल. आपल्या डोळ्यांमध्ये अश्रूच्या रूपात ओलावा असतो. ही डोळ्यांची फिल्म ही पाणी तसेच इलेक्ट्रोलाइट्स आणि प्रथिने आणि एन्झाइम्स पासून बनलेली आहे. दीर्घकाळापर्यंत स्क्रीनच्या संपर्कात राहिल्याने कालांतराने अश्रू सुकाला लागतात आपले डोळे कोरडे होतात. डोळ्यातील ओलावा कमी झाल्याने दुखणे, लालसरपणा, घासणे वाढून जाते. ज्याने डोळ्यांच्या नाजुक त्वचेला दुखापत होऊ शकते.

आरोग्य

तुम्हाला माहीत आहे का अति पाणी सेवनाने पण नुकसान होते. यामुळे किडनी आणि पोटाचे आजार देखील होऊ शकतात. वॉटर रिटेंशनमुळे पण वजन वाढते. अधिक पाणी किंवा शरीरातील वाचलेले पाणी शरीरातील इलेक्ट्रोलाइटचे बॅलेंस बिघडवते. सोडियमला कमी करून मेंदूला आणि डोळ्यांच्या खाली सूज आणते. खासकरून रात्री किती पाणी सेवन केले पाहिजे तसेच, सेवन पण करावे की नाही करावे हे देखील जाणून घेणे गरजेचे आहे.

पाणी किती सेवन केले पाहिजे

* तहान लागेल तेव्हाच पाणी सेवन केले पाहिजे.

* २४ तासात कमीत कमी २ लीटर पाणी सेवन केले पाहिजे.



दररोज कढीपत्ता सेवन केल्याने होतील कमालीचे फायदे

सर्व समस्यांचे निवारण करतो.

मधुमेहासाठी फायदेशीर - मधुमेहाचे रुग्ण असल्यास दररोज जेवणात कढीपत्ताचे सेवन केल्याने तुम्ही या समस्यापासून नक्कीच मुक्त होऊ शकतात रक्तातील साखरेची पातळीला नियंत्रित करण्यासाठी कढीपत्ताचे सेवन आरोग्यदायी आहे .

कफ आणि सर्दी- सर्दी कफ झाल्यानंतर कफ छातीत जमा होतो व तो घट्ट होतो, तर यापासून आराम मिळण्यासाठी कढीपत्ता कारागार सिद्ध होतो.

त्वचारोग यासाठी आरोग्यदायी - त्वच रोग संबंधी समस्यांवर कढीपत्ता फायदेशीर असतो. अंगावर पुरळ येत असतील किंवा काही अन्य त्वचेच्या समस्या असतील तर दररोज कढीपत्ताचे सेवन करावे व त्याची पेस्ट बनवून लावावे.

रोज प्रतिकारक शक्तीला बळकट करते - कढीपत्ता अँटीऑक्सिडेंट

गरजेचे आहे तसेच डोळ्यांसाठी देखील व्यायामाची गरज असते. डोळ्यांच्या व्यायामासाठी दर २० मिनिटांनी किमान २० सेकंद २० फूट दूर असलेल्या वस्तूकडे पाहण्याची सवय लावा. काही वेळ डोळ्यांना बंद करून वलांक

आणि एटीक्लॉक वाडून फिरवा.

डोळ्यांच्या रन्ध्रांनुसार मजबूत ठेवण्यासाठी रक्ताचा संचार वाढवण्यासाठी योगाचा अभ्यास करणे फायदेशीर मानले गेले आहे.

नियमित तपासणी करणे जरूरी आहे-

वाढत्या वयानुसार, डोळ्यांची दृष्टी कमी होऊ लागते पण याची सुरुवात खूप लवकर पासून होते. जेव्हा समस्या खूप वाढतात तेव्हाच आपल्याला याची जाणीव होते. त्यामुळे डोळ्यांची नियमित तपासणी करणे गरजेचे आहे. डोळ्यांचे अनेक आजार आहे की जे कोणत्याही लक्षणांशिवाय दीर्घकाळ टिकून राहतात आणि अंतर्गत नुकसान करतात, यासाठी वर्षातून एकदा नेत्र तपासणीकरणे गरजेची आहे मधुमेह, उच्च रक्तताप व नेत्र रोग हे कौटुंबिक इतिहासात आहे त्यांनी वर्षातून किमान दोनदा डॉक्टरांचा सल्ला घ्यावा.

स्क्रीन वेळ कमी करणे-

स्क्रीन टाइम म्हणजे मोबाईल, कंप्यूटरवर घालवणारा वेळ. आरोग्य तज्ञांनी सांगितले आहे की, तुमचा स्क्रीन टाइम जेवढा असेल तेवढी डोळ्यांची समस्या वाढेल. आपल्या डोळ्यांमध्ये अश्रूच्या रूपात ओलावा असतो. ही डोळ्यांची फिल्म ही पाणी तसेच इलेक्ट्रोलाइट्स आणि प्रथिने आणि एन्झाइम्स पासून बनलेली आहे. दीर्घकाळापर्यंत स्क्रीनच्या संपर्कात राहिल्याने कालांतराने अश्रू सुकाला लागतात आपले डोळे कोरडे होतात. डोळ्यातील ओलावा कमी झाल्याने दुखणे, लालसरपणा, घासणे वाढून जाते. ज्याने डोळ्यांच्या नाजुक त्वचेला दुखापत होऊ शकते.

* पर्याप्त पाण्याच्या सेवनाने याचा काही हिस्सा आपल्या मांसपेशीमध्ये स्टोरेज होतो. ज्यामुळे भविष्यात गरज पडल्यावर शरीरात याचा प्रयोग होईल ही शरीराची एक नैसर्गिक प्रक्रिया आहे.

* जेवण झाल्यानंतर पाणी हे कधीच सेवन करू नका तसेच उभे राहून देखील पाणी सेवन करू नये, थंड पाण्याचे सेवन करू नये तसेच खूप कमी किंवा खूप जास्त पाणी सेवन करू नये.

रात्री पाणी पिण्याचे नुकसान

१. तज्ज्ञांचे म्हणणे आहे की, झोपण्यापूर्वी पाणी प्यायल्याने मूत्राशयाच्या समस्यांचा सामना करावा लागतो.

२. अतिप्रमाणात पाणी सेवन मूत्राशयाला अतिसक्रिय करू शकते आणि यामुळे संसर्ग होऊ शकते.

३. झोपण्यापूर्वी अति पाणी सेवनाने हृदयाचे विकार होण्याची शक्यता असते. कारण अति पाणी सेवनाने सारखे बाथरूमला जावे लागेल

आणि जर एकदा झोप मोडली तर पहिल्या सारखी झोप येत नाही.

४. आशा स्थितीत बीपी वाढू शकते, स्ट्रेस होऊ शकतो, शुगर वाढू शकते ही सगळी कारण हृदयाच्या आजाराला जन्म देतात.

५. जर तुम्ही हार्ट, बीपी, डायबिटीज, किडनी, मूत्राशय किंवा ब्लडप्रेसर यांनी ग्रस्त आहात तर झोपण्यापूर्वी कधीच पाणी सेवन करू नका.

रात्री किती प्रमाणात पाणी सेवन केले पाहिजे

१. रात्री लवकर जेवण करावे तसेच झोपण्यापूर्वी २ तासांपूर्वी पाणी सेवन करावे.

२. याचबरोबर काही तज्ञांचे म्हणणे आहे की, झोपण्यापूर्वी जर तुम्ही अर्धाच ग्लास पाणी सेवन करत असाल तर याने शरीरात रक्ताचा पुरवठा सुचारू, रूपाने चालत राहतो जो तुम्हाला हृदय विकाराचा झटका येण्यापासून वाचवतो.

३. तसेच रात्रीचे जेवण झाल्यानंतर १ तासाने पाणी सेवन करून मग २ तासांनी झोपावे.

मेटाबॉलिज्म वाढवण्यासाठी हे घरगुती उपाय अवलंबवा

असलेली अँटीऑक्सिडेंट ऑक्सिडेटिव तणावला कमी करते आणि रोगाशी लढायला मदत करते.

डोळ्यांसाठी उपयोगी- कढीपत्त्यात असलेले विटामिन ए हे डोळ्यांची दृष्टी वाढवण्यासाठी मदत करते जेवणानंतर कढीपत्त्याचे सेवन केले पाहिजे तसेच याला सकाळी रिकाम्यापोटी मध्यासोबत पण घेऊ शकतात.

वजन कमी करण्यासाठी सहाय्यक- कढीपत्त्यात असलेले अँटिओबेसिटी आणि लिपिड हे घटक वजन वाढू देत नाही.

कॉलेस्ट्रॉल पातळी नियंत्रित ठेवते

- कढीपत्ता हा कॉलेस्ट्रॉल पातळी नियंत्रित ठेवतो सकाळी रिकाम्यापोटी पाच ते सहा कढीपत्ताचे पाने चावून खाऊन त्यावर कोमट पाणी पिणे आरोग्यदायी आहे.

गॅससाठी फायदेशीर- कढीपत्तामध्ये असलेले कार्मिनेटिव गुण हे गॅस आणि सूज वर नियंत्रण करण्यासाठी मदतगार आहे.

मॉर्निंग सिकनेसला दूर ठेवते- सकाळी उठल्यावर खूप लोकांना मॉर्निंग सिकनेस होतो. म्हणजे उलटीसारखे होते आणि मळमळते. आशा वेळेस कढीपत्त्याचे सेवन या समस्याला दूर ठेवते. आशा प्रकारे दैनंदिन जीवनात कढीपत्त्याचे महत्त्व खूप आहे.

आंबट

गोड स्वाद असलेले संत्री सर्वांना आवडते. संत्री हे स्वादिष्ट असते पण ते आरोग्यासाठी पण खूप फायदेशीर असते. नेहमी लोक उन्हाळ्यात संत्री खाणे पसंद करतात.

पण हिवाळ्यात देखील संत्री खाणे फायदेशीर असते. थंडीमध्ये आपली इम्युनिटी प्रभावित व्हायला लागते. ज्यामुळे खूप सारे आजार व्हायला सुरुवात होते. यामुळे आवश्यक आहे की थंडीमध्ये भरपूर प्रमाणात पोषकतत्त्व सेवन केले पाहिजे ज्याने शरीर आरोग्यदायी राहील. जर नाश्ट्यामध्ये एक ग्लास संत्री ज्यूस सेवन केले तर शरीराला खूप फायदे मिळतील.

चला जाणून घेऊ या संत्री ज्यूस सेवनाचे फायदे :

इम्युनिटी बूस्टर : संत्री मध्ये भरपूर मात्रा मध्ये विटामिन उ असते. जे आपल्या इम्युनिटी बूस्ट करण्यास मदत करते. थंडीमध्ये आपली इम्युनिटी कमजोर व्हायला लागते. इम्युनिटी प्रभावित झाल्यामुळे आपल्या शरीराला काही आजार लागण्याची शक्यता असते. तसेच या बरोबर इन्फेक्शन आणि व्हायरस यांची भीती वाढते. आपली इम्युनिटी मजबूत ठेवण्यासाठी संत्री ज्यूस खूप आरोग्यदायी असते.

ग्लोइंग स्किन : संत्रीमध्ये भरपूर मात्रा मध्ये फाइबर, विटामिन उ आणि एंटीऑक्सिडेंट असते. जे तुमच्या त्वचेला चमकदार बनवते. तसेच तुमच्या स्किनला तरुण ठेवण्यासाठी संत्री ज्यूस खूप फायदेशीर असते. हे डॅमेज स्किनला रिपेअर करते आणि स्किनचे टेक्स्चर योग्य करते.

किडनी स्टोन होण्यापासून वाचवते : संत्रीच्या ज्यूसमध्ये भरपूर मात्रांमध्ये फायबर असते जे किडनी स्टोन या समस्या पासून वाचवते जर तुम्हाला किडनी स्टोन असले तर डॉक्टरांच्या सल्ल्यानुसार तुम्ही संत्री ज्यूस घेऊ शकतात हे यूरिन पास करायला मदत करते. तसेच किडनी साफ ठेवायला मदत करते.

४. डोळ्यांसाठी उपयोगी : संत्री ज्यूस डोळ्यांसाठी खूप आरोग्यदायी आहे. हे डोळ्यांची दृष्टी चांगली करण्यास मदत करते तसेच डोळ्यांना हेल्दी ठेवते. जर तुम्हाला डोळ्यांसंबंधित इन्फेक्शन आहे तर संत्री ज्यूस मूळे लवकर रिकवर होते.

५. डिहाइड्रेशन पासून बचाव : नेहमी थंडीमध्ये डिहाइड्रेशन समस्या होते. या समस्यापासून वाचण्यासाठी संत्री ज्यूस आरोग्यदायी आहे हे शरीराला हाइड्रेट ठेवायला मदत करते ज्यामुळे ड्रायस्किन, ड्राय लिप्स, पचन समस्या, मिळतो. यामुळे संत्री ज्यूस आरोग्यासाठी

निरोगी राहण्यासाठी, योग्य आहार घेणे आणि योग्य वजन असणे खूप महत्वाचे आहे. निरोगी आयुष्यासाठी आपले वजन खूप कमी किंवा जास्त नसावे. आपले चयापचय दर योग्य असणे खूप महत्वाचे आहे जेणेकरून आपले शरीर अजून पोषक

तत्वे योग्य प्रकारे शोषून घेईल, पुरेशी ऊर्जा मिळवू शकेल, कॅलरी योग्यरित्या बर्न करू शकेल आणि लडपणा येऊ देत नाही. जेव्हा आपली चयापचय क्रिया योग्य असते, तेव्हा आपण जे अन्न घेतो ते योग्यरित्या ऊर्जे त रूपांतरित होते आणि आपल्या शरीरात चरबीच्या रूपात साठवले जात नाही. त्यामुळे निरोगी राहण्यासाठी जलद चयापचय होणे अत्यंत आवश्यक आहे कारण मंद चयापचय मुळे लडपणाही वाढतो आणि पचनावरील परिणाम होतो. शरीरातील मेटाबॉलिज्म म्हणजे चयापचय वाढवण्यासाठी हे घरगुती उपाय अवलंबवा. चला तर मग जाणून घेऊ या.

चांगली झोप घेणे आणि हायड्रेटेड राहणे-

चयापचय वाढविण्यासाठी, चांगली झोप घेणे आणि शक्य तितके पाणी पिणे खूप महत्वाचे आहे. चयापचय मंद होण्यास आपल्या खाण्याच्या सवयीच जबाबदार नसून झोपही कारणीभूत आहे. जेव्हा आपण पूर्ण झोप घेतो तेव्हा आपले चयापचय योग्यरित्या कार्य करते.

व्हिटॅमिन बी चा आहारात समावेश करणे-

चयापचय वाढविण्यासाठी व्हिटॅमिन बी खूप महत्वाचे आहे. त्यामुळे तुमच्या आहारात अशा गोष्टींचा समावेश करा ज्यामध्ये व्हिटॅमिन बी जास्त प्रमाणात असेल. व्हिटॅमिन बी पालक, केळी आणि संपूर्ण धान्यांमध्ये आढळते.

डायटिंग करू नका-

वजन कमी करण्यासाठी बरेचदा लोक दीर्घकाळ काहीही खात नाहीत. अनेक वेळा दिवसाचे मोठे जेवण देखील वगळले जाते. यामुळे वजन कमी होत नाही पण तुमची चयापचय क्रिया मंदावते.

क्रॅश डायटिंग किंवा जेवण वगळल्याने तुमचे वजन कमी होण्यास मदत होणार नाही आणि असे केले तरी ते फार काळ टिकणार नाही.

काही वेळाने तुमचे वजन पुन्हा वाढेल. म्हणून, चयापचय निरोगी ठेवण्यासाठी, नियमित अंतराने अन्न खाणे आवश्यक आहे.

थंडीमध्ये

या ५ आजारांना

दूर ठेवेल संत्री

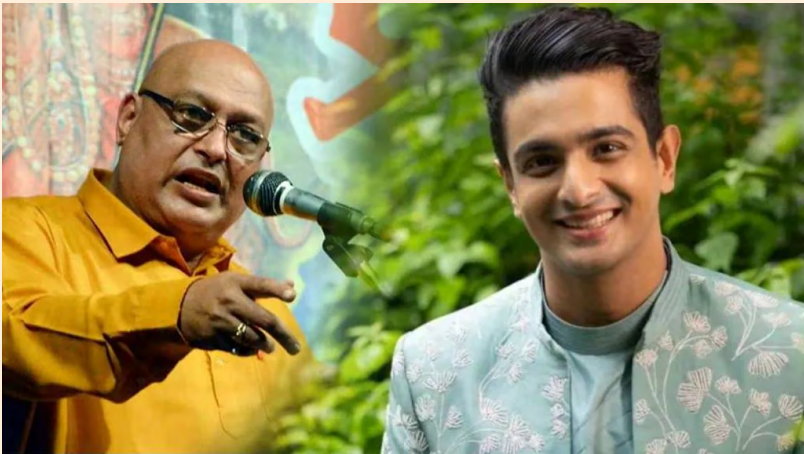
ज्यूस



संपादकीय



संपादक दिपक मोरेश्वर नाईक



कोणत्याही पक्षाचे सरकार असो. त्यास आपल्या विचारांची माणसे जवळ करावीत असे वाटणे काही गैर नाही. अशी जवळ केली जाणारी माणसे त्या त्या विचारांचे झेंडे उघडपणे खांद्यावर घेऊन असतात असे नाही. पण त्यांच्या अभिव्यक्तीतून त्या त्या विचारांचा प्रत्यक्ष/ अप्रत्यक्ष सुगावा लागत असतो. हे ठरवून होते वा केले जाते असे म्हणता येणार नाही. पण तसे होते. त्यामुळे त्या त्या व्यवस्थेचे शहाणपण, बौद्धिक उंची या अशा जवळ केल्या गेलेल्यांच्या मूल्यमापनातून होत असते. म्हणून आपण जवळ करीत असलेली व्यक्ती नीट जोखणे, तिच्या वैचारिक निष्ठांपलीकडे जाऊन तिची बौद्धिक खोली/उंची मापणे गरजेचे. ही किमान तपासणी न केल्यास काय होते याची दोन उत्तम किंवा काय समोर दिसतात. एक राहुल सोलापूरकर आणि दुसरे रणवीर अलाहाबादिया. यातील रणवीर हा अलीकडच्या काळातील अत्यंत लोकप्रिय यूट्यूबर. नवतरुण वर्गात तो चांगलाच परिचित. हे नमूद अशासाठी केले कारण त्याचा प्रेक्षकवर्ग लक्षात यावा म्हणून. पण राहुल सोलापूरकर यांच्याविषयी असे काहीच म्हणता येत नाही. ते वर्तमानात नक्की काय करतात किंवा त्यांची इतिहासातील कामगिरी काय याचा परिचय त्यांचे निकटवर्तीय वा शेजारी-पाजारी यांना तरी असेल किंवा काय हा प्रश्न. ह्यासामनाह् चित्रपटातले मास्तर हिंदुरावांच्या पैलवानास ह्याह्याआपल्या सुंदर बिनडोकपणाचं रहस्य कायह्नाह् असा प्रश्न विचारतात. राहुलरावांना तोही विचारण्याची सोय नाही, इतके त्यांचे काम

अनुल्लेखनीय. अलीकडे समाजमाध्यमांच्या उदयामुळे आणि दूरचित्रवाणी वाहिन्यांनी निर्बुद्धीकरणाबाबत समाजमाध्यमांशी स्पर्धा सुरू केल्यामुळे अनेक तोडाळांस बरे दिवस आले आहेत. हे राहुल आणि रणवीरही या वाचाळ-काळाची फळे. एरवी या स्तंभाने दुर्लक्षाचे इतकीच खरे तर यांची लायकी. तथापि या दोघापेक्षा अशांना जवळ करणाऱ्या विचारधारेवर भाष्य करणे अगत्याचे असल्याने या अर्धवटरावांचा उल्लेख करावा लागतो याबद्दल खंत व्यक्त करून ही प्रस्तावना आटोपती घेणे इष्ट.

यातील सोलापूरकर काय काय बरळले याचा उल्लेख नव्याने करण्याची गरज नाही. दुसरीकडे रणवीर त्याच्या कार्यक्रमातील सहभागीस ह्याह्यात् पालकांना दररोज संभोग करताना पाहात बसतील की एकदा मध्ये पडून त्यांना कायमचे थांबवशील ?ह्नाह् अशा अथार्चा प्रश्न केल्याने संकटात पडला. नैसर्गिक शरीरधर्माविषयी बोलणे बिनडोकोत्तमांचे लक्षण. हा कार्यक्रम म्हणे विनोदी होता. रणवीरच्या या विधानात काय विनोद होता, हे त्याचे त्यास ठाऊक. यावर कोणा संस्कृतिरक्षकाने तक्रार केल्याने हा प्रकार गाजू लागला आणि संस्कृतिरक्षकांनी ठिकठिकाणी त्याच्याविरोधात पोलिसांत तक्रारी दाखल करणे सुरू केले. खरे तर ज्याप्रमाणे यात विनोद नाही त्याचप्रशील की एकदात पोलिसांत तक्रार दाखल करावी असेही काही नाही. मुर्खांचे अतिमूर्ख बरळणे इतकेच त्याचे स्वरूप. या अशा कार्यक्रमांस पाहणारे दिवसागणिक भूमिती श्रेणीने वाढणाऱ्या याच मूर्खसंप्रदायाचे प्रतिनिधी.

शिक्षणातील ‘महासते’चे स्वप्न उत्तमच, पण आव्हानांचे काय?

नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाच्या पार्श्वभूमीवर केंद्रीय शिक्षण मंत्रालयाने इथोचे माजी अध्यक्ष डॉ. के. राधाकृष्णन यांच्या अध्यक्षतेखाली उच्च शिक्षण संस्थांच्या मूल्यांकन प्रक्रियेत सुधारणा सुचवण्यासाठी समिती स्थापन केली. ‘अंगण’ वाकडे नसून आपला ‘नाच’ सदोष आहे, हे नकने ओळखायला हवे.

शिक्षण क्षेत्राचा विचार करता आपण गेल्या १०-१२ वर्षांत अनेक स्तरांवर झरकटलेले आहेत याची जाणीव आपल्याला आसपास उघड्या डोळ्यांनी पाहिले तर होईल. राज्यातील विशेषतः ग्रामीण भागांतील शाळेत इमारत आहे तर रंग नाही, फळे आहेत तर बाके नाहीत, खटू आहेत तर दिवे नाहीत, दिवे आहेत तर पंखे नाहीत आणि हे सगळे जागेवर असले तर विद्यार्थी नाहीत आणि विद्यार्थी असलेच तर शिक्षकांचा पत्ता नाही अशी परिस्थिती आहे. जागतिक प्रतभाजी आणि २१ व्या शतकातील पहिल्या शिक्षण धोरणाची अंमलबजावणी या बाबी फार पुढच्या आहेत. आज मुंबईतील शालेय विद्यार्थ्यांना साधे नोट मराठी लिहिता वाचता येईना ही सत्य परिस्थिती आहे. उच्च शिक्षण, विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्तेला प्राधान्य, ज्ञानावर आधारित शिक्षण व्यवस्था या गोष्टी खूप दूर आहेत.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली सादर करण्यात आलेले राष्ट्रीय शिक्षण धोरण (एनईपी) २०२०, भारतीय शिक्षण प्रणालीमध्ये परिवर्तन घडवून आणण्याचे आणि भारताला जागतिक ज्ञान महासत्ता म्हणून स्थान मिळवणे उद्दिष्ट ठेवते. या धोरणाची उद्दिष्टे महत्त्वाकांक्षी आणि दूरगामी विचारसरणीची असली तरी ती कागदावर आहेत. कागदी घोडे नाचवण्यासाठी काय लागते? आजचा जमाना कृत्रिम बुद्धिमत्तेचा आहे. त्यामुळे शब्द बंबाळ करून आकर्षक पद्धतीने धोरणे आखली की सरकारी बाबू मोकळे! मात्र त्याची यशस्वी अंमलबजावणी करण्यासाठी जी आव्हाने आहेत आणि ज्या मूलभूत चिंता सतावत आहेत त्या दूर कशा करणार?

एनईपी २०२० मध्ये शिक्षणात तंत्रज्ञानाचे एकत्रीकरण करण्यावर लक्षणीय भर देण्यात आला आहे. भारतातील अनेक ग्रामीण भागात योग्य इंटरनेट कनेक्टिव्हिटी आणि तांत्रिक पायाभूत सुविधांचा अभाव आहे, ज्यामुळे शैक्षणिक असमानता वाढण्याची शक्यता आहे. शिक्षणाची भाषा हे धोरण किमान इयत्ता ५ वी पर्यंत शिक्षणाचे माध्यम म्हणून मातृभाषा किंवा प्रादेशिक भाषेचा वापर करण्याचे समर्थन करते त्यामुळे मातृभाषा कायम महत्त्वाचीच हेच भावनिष्क बंध निर्माण होतील मात्र हे इंग्रजी माध्यमाच्या उच्च शिक्षण संस्थांमध्ये प्रवेश करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी अडचण निर्माण करू शकते, त्यामुळे



एक मातृभाषा पूर्ण अभ्यासक्रमात असली की जगत त्यांच्या भविष्यातील संघींवर परिणाम होणार नाही आणि अभिमानाने ते मातृभाषेचा वापर करू शकतील. हल्ली कोबाइलही भाषांत करू शकतो त्यामुळे अभिमान असणारी मातृभाषा जगात कुठेही अभिमानाने पूर्ण अभ्यासल्यामुळे मिरवता येईल. पण आपल्याकडे मातृभाषेची सक्ती केवळ ज्ञान भाषा म्हणून केली जाते आणि विद्यार्थी पाखव्यांनंतर ती सोडून देतात. आज मुंबईतील विद्यार्थ्यांना साधे मराठी लिहिता वाचता येत नाही ही शोकांतिका नाही का? एनईपीचे यश अंमलबजावणीवर मोठ्या प्रमाणात अवलंबून आहे. पुरेसे शिक्षक प्रशिक्षण, संसाधन वाटप आणि देखरेख यंत्रणेचा अभाव या बाबी धोरणकल्यांना जाणवल्या नसतील? महाराष्ट्रासारख्या राज्यांनी कार्य दल आणि समित्या स्थापन केल्या आहेत, परंतु देशभर समन्वय आणि एकरूपता अजूनही अधांतरीच आहे.

कौशल्य विकास मंत्रालयच अकुशल व्यावसायिक प्रशिक्षण आणि कौशल्य विकासावर लक्ष केंद्रित करणे हे ध्येय खडतर आहे कारण आपल्या देशात कौशल्य विकास मंत्रालयाला सुरुवातीची काही वर्षे कौशल्य असणारा मंत्रीच सापडला नाही तिथे कौशल्य विकासावर मार्गदर्शक सापडणे महा कठीण आहे .हे धोरण पारंपारिक उच्च शिक्षण मार्गाच्या तुलनेत व्यावसायिक प्रवाहांच्या कमी प्रतिष्ठेच्या सामाजिकतेला मार्गदर्शक ठरू शकत नाही. उदाहरण घ्यायचे झाले तर कोहिनुर देविनकलमधील डिप्लोमा धारक हा इंजिनियर म्हणून ऑटोमोबाईल कंपनीत मोठ्या पदावर नोकरी मिळवू शकतो का? जर याचे उत्तर नाही असेल तर विद्यार्थी आणि पालकांना हा पर्याय स्वीकारण्यापासून रोखता येईल. जरी धोरणाचा उद्देश समावेशकता आणि समान शैक्षणिक संधी हा असला तरी, उपेक्षित समुदायांपर्यंत पोहोचण्याची व्यावहारिक आव्हाने कायम आहेत. मुलींनी तिथे मोफत शिक्षण, मोफत प्रवास यासारख्या सुविधांचा लाभ घेऊन शिक्षणात आघाडी मिळवली तिथे या राज्याचे मंत्री त्यांनी धार्मिक पेहराव घालावा किंवा नाही यावर वाद घालत बसतात. तो धार्मिक पोषाख परिधान केल्यास कांपीची शक्यता वाढते असले महान शोध लावणारे तज्ज्ञ भाजपच्या तिकिटावर निवडून येतात

आणि सत्ताधारी होतात. यांनाच आधी शैक्षणिक धोरणाचा रद्दा बसणे गरजेचे आहे. एनईपी घोका आणि ओका शिक्षण पद्धतीपेक्षा अधिक व्यापक मूल्यांकन पद्धती सुचवते. अशा बदलासाठी सध्याच्या परीक्षा प्रणाली आणि पद्धतींमध्ये संपूर्ण सुधारणा आवश्यक आहे, ज्यासाठी शिक्षक प्रशिक्षणात लक्षणीय बदल आणि मानसिकतेत बदल आवश्यक आहेत, या दोन्ही दीर्घकालीन प्रक्रिया आहेत. एनईपी २०२० भारतीय शिक्षणात परिवर्तन घडवून आणण्यासाठी एक महत्त्वाकांक्षी रोडमॅप तयार करत असताना त्याच्या अंमलबजावणीतील समता आणि शाश्वततेशी संबंधित आव्हानांवर तातडीने लक्ष देणे आवश्यक आहे. धोरणकल्यांनी या चिंता पारदर्शकपणे सोडवल्या पाहिजेत नसतील? महाराष्ट्रासारख्या राज्यांनी कार्य दल आणि समित्या स्थापन केल्या आहेत, परंतु देशभर समन्वय आणि एकरूपता अजूनही अधांतरीच आहे.

इच्छा तिथे मार्ग २०२० च्या अंमलबजावणीसाठी समित्या आणि उपसमित्या स्थापन करण्याचा उल्लेख आहे. भाजपला ज्यांचे विस्मरण झाले आहे, असे त्यांच्याच पक्षाचे नेते नितीन गडकरी यांच्या तोंडी एक वाक्य नेहमी असे “इफ देअर इज अ विल देअर इज अ वे, इफ देअर इज नो विल, देअर इज ओन्ली सव्हे”, कमिटी, सबकमिटी अँड स्टडी ग्रुप्स” (इच्छाशक्ती असली की मार्ग मिळतो, मुळात इच्छाच नसेल, तर सर्वेक्षण, समिती, उपसमिती आणि आह्वाने कायम आहेत. मुलींनी तिथे मोफत शिक्षण, मोफत प्रवास यासारख्या सुविधांचा लाभ घेऊन शिक्षणात आघाडी मिळवली तिथे या राज्याचे मंत्री त्यांनी धार्मिक पेहराव घालावा किंवा नाही यावर वाद घालत बसतात. तो धार्मिक पोषाख परिधान केल्यास कांपीची शक्यता वाढते असले महान शोध लावणारे तज्ज्ञ भाजपच्या तिकिटावर निवडून येतात

याबद्दल प्रश्नच आहे. विविध शैक्षणिक विभाग आणि संस्थांमधील संसाधनांच्या समन्वयासाठी पुरेशी संसाधने उपलब्ध होतील की नाही यावर लक्ष दिलेले नाही. योजना महत्त्वाकांक्षी आहेत परंतु निधी कमी आहे असा धोका असू शकतो. नवीन अभ्यासक्रम आणि मानके प्रभावीपणे अंमलात आणण्यासाठी शिक्षकांना कसे प्रशिक्षित किंवा तयार केले जाईल यावर चर्चा नाही. पुरेशा व्यावसायिक विकासांशिवाय, एनईपी २०२० चे यश धोक्यात येऊ शकते. प्रशिक्षण तंत्रज्ञानाचे महत्त्व अधोरेखित केले आहे. भारतातील सर्व प्रदेशांसाठी आणि सामाजिक-आर्थिक संदर्भासाठी त्यावर अवलंबून राहणे शक्य होणार नाही. यामुळे शैक्षणिक निकालांमध्ये असमानता निर्माण होऊ शकते. शाळेत जाण्याच्या सुविधा नाहीत आणि आपण तंत्रज्ञानाच्या गप्पा मारतो, अशी अवस्था आहे. दीर्घकालीन मूल्यांकनासाठी विचारपूर्वक आखलेली चीकट नसल्यास सुधारणा वरवरच्या असण्याचा धोका आहे. समुदायासाठी मार्गदर्शन आणि समुपदेशनाचे प्रयत्न व्यापक जनसहभाग घेता घेतील किंवा विद्यार्थी आणि कुटुंबांकडून मिळालेल्या अभिप्रायाचा चालू घडामोडींमध्ये कसा समावेश केला जाईल, याबद्दल तपशीलवार माहिती नाही. अनेक समित्या आणि उपसमित्या स्थापन केल्याने कधीकधी नोकरशाही मंदावू शकते. या संरचना वेळेवर कृती करण्यात आणि शैक्षणिक गरजांना प्रतिसाद देण्यात अडथळा आणत नाहीत ना, याची खात्री करणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. विविध संस्थांमध्ये वेगवेगळ्या वेळी उपक्रम राबवले जात असल्याने, धोरणे कशी लागू केली जातात यामध्ये एकरूपतेचा अभाव असू शकतो, ज्यामुळे शैक्षणिक गुणवत्ता आणि अनुभवांत तफावत निर्माण होते.

सगळीकडे सत्ता, कारभार मात्र बेपत्ता सरकारी धोरणे राबवताना अधिकाऱ्यांना ताब्यात घ्यावे लागते ते म्हणतील तसे वागले तर आनंदच आनंद आहे. इथे उद्धव ठाकरे यांचे आदर्शवाद उदाहरण द्यावेसे वाटते. जागतिक संकटात त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली राबविले गेलेले मुंबई मॉडेल हे देशभर आणि जगभर गाजले. टाळ्या आणि थाळ्या बडवायला लावून गरीबांची शिवभोजन थाळी बंद करण्यास भाग पाडणाऱ्या भाजपाची अवस्था इकडे सत्ता तिकडे सत्ता कारभार मात्र बेपत्ता अशी झाली आहे. ह्याआपद धर्म म्हणून नाही, शाश्वत धर्म म्हणून नाही, नाही नाही नाही! म्हणत ज्यांना विरोध करून तुरुंगात टाकण्याच्या वलगना केल्या त्यांच्याच सोबत ससेत बसून आपल्याच कार्यकर्त्यांना आणि समविचारी मित्रांना वाकुल्या दाखवत सत्तासुख अनुभवताना आणि महासत्तेची खोटी स्वप्ने दाखवताना आपल्याला काहीच वाटत नाही?

थांबलेला महाराष्ट्र



सरकारी काम आणि दहा वर्षे थांब,' या शेऱ्याची प्रचिती घेण्याच्या महिलेला तिचा हक्क मिळवून देण्यासाठी लोकायुक्तांना हस्तक्षेप करावा लागणे, ही सरकार नामक व्यवस्थेसाठी शरमेची बाब आहे. मृत व्यक्तींच्या कायदेशीर वारसाची नोंद मालमत्तेच्या कागदपत्रांवर करण्यासाठी दहा वर्षांहून अधिक काळ पाठपुरावा करूनही यंत्रणेने दाद न दिल्याने अखेर या महिलेला लोकायुक्तांकडे धाव घ्यावी लागली. लोकायुक्त न्यायमूर्ती विद्यासागर कानडे यांनी या महिलेच्या वारस हक्काची नोंद २१ दिवसांत करण्याचा आदेश देऊन कार्यपूर्ती अहवालाही मागविला आहे. ‘सर्व कायगपत्रे जमा केली असतील, तर नोंदीसाठी दहा वर्षे कशी लागू शकतात,’ हा लोकायुक्तांनी विचारलेला प्रश्न महसूल विभागातील अनास्था आणि अनागोंदी चव्हाट्यावर आणणारा आहे. ही अवस्था केवळ महसूल विभागाची नसून कोणत्याही सरकारी कार्यालयात हजारो नागरिकांना दररोज येणारा अनुभव आहे. कधी संबंधित

अशोकरावांचे आदर्श विचार

आरोप झाले की लगेच राजीनामा घेण्याची काँग्रेसमध्ये असलेली पद्धत चुकीची आहे, असे विचार पूर्वावधीचे काँग्रेस नेते आणि विद्यमान भारतीय जनता पक्षाचे खासदार अशोक चव्हाण यांनी मांडले आहेत. एवढ्यावरच न थांबता, हे माझे मत पूर्वीही होते आणि आताही तेच आहे, अशी पुस्तीही जोडली आहे. विनाकारण कोणत्याही व्यक्तीला बंदनाम करून राजीनामा घेणे चुकीचे आहे. दोषी असेल तर कारवाई होणे त्रुट न गेलेले आहे, अशी खंत त्यांनी व्यक्त केली. त्यांचे हे विचार कितीही ‘आदर्श’ असले तरी, तर्कसंगत नाहीत. याचे प्रामुख्याने दोन भाग आहेत. एक म्हणजे, दुसरा भाग म्हणजे, आरोप केल्यानंतर सटेलोटे झाल्यास त्या आरोपांबद्दल ब्र काढला जात नाही किंवा थेट क्लीन चिट दिली जाते. महायुती सरकारच्या दोन्ही राजवटीत क्लीन चिटचे कसे मुक्तहस्ते वाटप सुरू आहे, हे आपण पाहातच आहोत. ह्यामी यातून गेलो आहे,’ असे सांगताना चव्हाण यांनी ‘आदर्श घोटाळ्या’चा अप्रत्यक्षपणे हवाला दिला. सन २०१० मध्ये आदर्श घोटाळ्याचा आरोप झाल्यानंतर त्यांनी मुख्यमंत्रीपदाचा राजीनामा दिला होता. हीच सल त्यांच्या मताने आहे, असे दिसते. आरोपानंतर पद सोडायला भाग पाडू नये, असे सांगतानाच, आरोपानंतर पक्षही सोडायला लागू नये, असे त्यांना ध्वनित करायचे आहे का? असाही प्रश्न पडतो. राज्यात जून २०२२ मध्ये सत्तात झाल्यानंतर माजी मुख्यमंत्री अशोक चव्हाण हे भाजपच्या वाटेवर असल्याची चर्चा सुरू झाली होती. विश्वानसभेत ४ जुलै २०२२ रोजी झालेल्या शिंदे-फडणवीस सरकारच्या बहुमत चाचणीला अशोक चव्हाण वेळेत पोहोचले नव्हते. तेव्हाच ते सत्तेत

सगळ्यापेक्षा हा रणवीर अचवळ नाही. अर्थातच वैचारिक जवळीक. हे विचार-सौहार्द येथेच थांबत नाही. गेल्या वर्षी ८ मार्चला राजधानीत भारत मंडपम येथे त्याचा सत्कार साक्षात पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या हस्ते केला गेला. पंतप्रधानांनी जाहीरपणे त्याचे कौतुक केले आणि त्याची परतफेड या रणवीरने ह्याह्यमोदीजी यूथ की बाते करते ह्नाह् अशा गौरवोद्गाराने केली. याच ह्ययूथ की बातह्ने त्यास आणि त्याच्या एकेकाळच्या समर्थकांस अखेर संकटात टाकले. पंतप्रधानांनी त्या कार्यक्रमात या रणवीरला शांत झोपेची गरज समजावून सांगितली. त्याची परतफेड या रणवीरने झोप उडवणाऱ्या वक्तव्याने केली.

हे होणारच होते. याचे कारण बौद्धिक वा अन्य कर्तृत्वापेक्षा केवळ विचारधारेवरून ह्याआपलाह्, ह्यत्यांचाह् करण्याची सध्याची राजकीय सवय. गुणवान हा गुणवान असतो. तो कोणत्याही विचारांचा असला तरी त्याचा सन्मानच व्हायला हवा आणि तो राज्यकर्त्यांनी वैचारिक कारणांसाठी केला नाही तरी अंतिमतः या असल्या गणांपेक्षा इतिहासाच्या विशाल पटलावर खऱ्या गुणवंतांचीच स्वाक्षरी राहते. हे असले राहुलराव आणि रणवीर पैशाला पासरीभर मिळवतात. त्यांची नावे बदलत राहतात, इतकेच. दुसरी एक बाब आवर्जून यानिमित्ताने नमूद करायला हवी. ती म्हणजे या तथाकथित समाजमाध्यमी प्रभावक (इन्फ्लुएन्सरस) वावदूक उच्छृंखलांच्या मागे राजकारण्यांनी इतके फरपटत जावे? अलीकडे राजकारणी स्वतःच्या आणि पक्षीय प्रचारासाठी या इन्फ्लुएन्सरांना जवळ करतात. हा खरे तर त्यांचा पराभव. समाजमाध्यमांतील क्षणिक लोकप्रियतेचा फायदा उठवण्यासाठी त्यांच्याकडून या असल्यांना जवळ केले जाते आणि नंतर हे किती पोकाळ तेवते हे दिसल्यावर त्यांचीच अडचण होते. या असल्या सोम्यागोम्या पुरस्कार सोहळ्यांस पंतप्रधानांनी उपस्थिती लावावी? शिंगे मोडून ही मंडळी आणखी किती काळ वासरात मिसळत राहणार?

तेव्हा जे झाले त्याबद्दल चौकशी, पोलीस तपास वगैरे निरर्थक गोष्टींपेक्षा राजकारण्यांनी स्वतःस आणि स्वतःच्या जबाबदारीस अधिक गांभीर्याने घ्यावे. ह्यनिगुणांचे भेटी आलो सगुणासंगेह्ने असे म्हणणारे संत गोरा कुंभार समोर संत-महंत आले तरी त्याचे कोडे ह्यतपासूनह् ठरतात. मुळ्यमंत्री पद्वक, ते सांगत. सत्ताधीशांनी तो आदर्श बाळगावा. तत्त्व काय ह्ने झालो प्रसंगी गुणातीतह् याचा साक्षात्कार होईल. त्यासाठी आपल्यासमोरील मडकी तपासून घेणे महत्त्वाचे.

सहभागी होतात की काय, असे तर्क लढविले गेले. मात्र, आपण महाविद्यास आघाडीसोबतच असल्याचे अशोक चव्हाण यांनी त्यावेळी स्पष्ट केले होते. मात्र, जवळपास दीड वर्षांतच ते भाजपवासी झाले. केंद्रीय अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी ८ फेब्रुवारी २०२४ रोजी संसदेत श्वेतपत्रिका सादर केली होती. या श्वेतपत्रिकेत २०१४ पूर्वीच्या काँग्रेसप्रणीत अर्थीक स्थितीचा उल्लेख करण्यात आला आहे. या सरकारने घेतलेल्या निर्णयांनी देशाला पिछडीवर नेल्याचा ठपका ठेवतानाच त्यावेळी झालेल्या मोठ्या घोटाळ्यांची यादीच त्यांनी दिली होती. त्यात ‘आदर्श सोसायर्स’ घोटाळ्याचा उल्लेख होता आणि अशोक चव्हाण यांचाही उल्लेख करण्यात आला होता. त्यानंतर अवघ्या पाच दिवसांत त्यांनी पक्षबद्दल केला, हे उल्लेखनीय. म्हणजेच, ‘आदर्श’चे भूत पुन्हा मान्युटीवर बसल्यानंतर वयाच्या आठवणे ६६व्या वर्षी त्यांना पक्ष सोडायला लागला होता, असेच म्हणावे लागेल. यामागे संदर्भ आहे तो, अन्न आणि नगरी पुरवठामंत्री धनंजय मुंडे यांचा. बीडच्या केज तालुक्यातील सर्पंच संजय देशमुख यांच्या हत्या प्रकरणात प्रमुख संशयित आरोपी म्हणून वाल्मिक कराडवर मकोका अंतर्गत कारवाई करण्यात आली आहे. वाल्मिक कराड हा मंत्री धनंजय मुंडे यांचा निकटवर्तीय असल्याने त्यांनी सरकारमधील मंत्रिपदाचा राजीनामा द्यावा, अशी मागणी आरोपी म्हणून वाल्मिक कराडवर मकोका अंतर्गत कारवाई करण्यात आली आहे. नैतिकतेच्या आधारें धनंजय मुंडे यांनी राजीनामा दिला पाहिजे, अशी भूमिका विरोधकांनी घेतली आहे. पण अशा आरोपांवर राजीनामा दिल्यास राजकारणात कोणी राहणार नाही, असे मत राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाच्या ज्येष्ठ नेत्यांचे आहे.

कल्याणमधील वडवली-अटाळी वळण रस्ते मार्गातील ११८ बांधकामे जमीनदोस्त

■ **कल्याण** : कल्याण डोंबिवली पालिकेच्या महत्वाकांक्षी वळण रस्ते मार्गातील गांधारी-वडवली आणि अटाळी मार्गातील ११८ चाळींची बांधकामे पालिकेच्या अ प्रभागाच्या तोडकाम पथकाने भुईसपाट केली. वळण रस्ते मार्गातील महत्वाचा अडथळा दूर झाल्याने मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधीकरणाला गांधारी-वडवली-अटाळी हा रखडलेला वळण रस्ता जोडणे शक्य होणार आहे. या रस्त्यामुळे टिटवाळा येथील प्रवाशांना रस्ते मार्गाने थेट कल्याणमध्ये येणे शक्य होणार आहे. टिटवाळा -कल्याण-डोंबिवली ते शिळवटादे हेदुपणे हा कल्याण डोंबिवली पालिकेचा ३० किलोमीटर लांबीचा महत्वाकांक्षी वाहतूक रस्ता प्रकल्प आहे. या रस्ते मार्गाचे एकूण सात टप्पे आहेत. टप्पा क्रमांक सात हा टिटवाळा ते राज्य महामार्ग



क्रमांक ३५ व ४० यांना जोडणारा आहे. मांडा-टिटवाळा हा चार किलोमीटर लांबीचा टप्पा क्रमांक सहा आहे. नऊ किलोमीटर लांबीचा टप्पा क्रमांक पाच हा गांधारी ते मांडा आहे. हे टप्पे मागील सात ते आठ वर्षांपूर्वीच बांधून पूर्ण झाले आहेत. टिटवाळा ते गांधारी या वळण रस्ते मार्गात वडवली ते अटाळी दरम्यान ५६५ चाळींची जुनी बांधकामे होती.

या बांधकामांमधील रहिवाशांचे पुनर्वसन केल्याशिवाय पालिकेला ही बांधकामे तोडता येत नव्हती. येथील रहिवाशांचे योग्य ठिकाणी पुनर्वसन केल्यानंतर गेल्या महिन्यात या रस्ते मार्गातील ३१९ बांधकामे तोडण्यात आली. उरलेली ११८ बांधकामे आयुक्त डॉ. इंदुराणी जाखड, उपायुक्त प्रसाद बोरकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली अ प्रभागाचे साहाय्यक

आयुक्त प्रमोद पाटील यांच्या तोडकाम पथकाने जमीनदोस्त केली. वडवली ते अटाळी वळण रस्ते मार्गातील अडथळा दूर झाल्याने एमएमआरडीए याठिकाणी तातडीने रस्ता बांधणीचे काम हाती घेणार आहे. टिटवाळा ते कल्याण रस्ते मार्गाचे काम मागील दहा वर्षांपासून सुरू आहे. हे काम विहित वेळेत पूर्ण न झाल्याने आणि टिटवाळा-कल्याण रस्ते मार्ग बांधकामांच्या अडथळ्यांमुळे रखडल्याने महालेखापालांनी अहवालात ताशेरे ओढले होते. या रस्ते मार्गातील टप्पा क्रमांक हेदुटणे-शोळ, टप्पा क्रमांक दोन शोळ-मोठागाव रस्ता भूसंपादन झालेले नाही. हे दोन्ही टप्पे आठ किमी लांबीचे आहेत. टप्पा क्रमांक तीनमधील मोठागाव ते दुर्गाडी सात किमीचा टप्प्याचे काम प्रांतीपथावर आहे.

■ **मुंबई** : मुंबईच्या डबेवाल्यांना गेल्या पालिका निवडणुकीच्यावेळी दिलेली आशवासन पूर्ण न केल्यामुळे डबेवाला संघटनेने शिवसेना (ठाकरे) पक्षाचे प्रमुख उद्धव ठाकरे यांच्याविषयी नाराजी व्यक्त केली आहे. पालिकेची निवडणूक या वर्षभरात होण्याची शक्यता असून डबेवाल्यांनी त्याआधीच आपली नाराजी व्यक्त केली आहे. शिवसेनेच्या २०१७ च्या मुंबई महानगरपालिका निवडणुकीच्यावेळी वचनानाम्यामध्ये मुंबईतील डबेवाल्यांनासाठी काही आशवासने दिली होती. त्यापैकी फक्त डबेवाला भवनाव्यतिरिक्त

दुसरे कोणतेच आशवासन त्यांनी पूर्ण केले नाही. त्यामुळे डबेवाला कामगारामध्ये शिवसेना (ठाकरे) पक्षाबद्दल मोठ्या प्रमाणावर नाराजी असल्याची प्रतिक्रिया मुंबई डबेवाला असोसिएशनचे अध्यक्ष सुभाष तळेकर यांनी समाज माध्यमांवर व्यक्त केली आहे.

तळेकर यांनी म्हटले आहे की, मुंबई महानगर पालिकेत शिवसेनेची पाच वर्षे सत्ता होती. काही काळ उद्धव ठाकरे हे महाराष्ट्र राज्याचे मुख्यमंत्री होते. तरीही वचने पूर्ण झाली नाहीत. आपण अनेकदा याबाबत उध्दव ठाकरे यांना पत्र

लिहले पण काहीही कार्यवाही झाली नाही. जर आशवासन पूर्ण करायची नव्हती तर ती आशवासने त्यांनी द्यायलाच नको होती, अशी सर्व साधारण भावना डबेवाला कामगारात असल्याचेही तळेकर यांनी म्हटले आहे. दरम्यान, शिवसेनेची दोन शकले पडल्यानंतर डबेवाला संघटनेने उद्धव ठाकरे यांना जाहीर पाठिंबा दर्शवला होता. मात्र येत्या पालिका निवडणुकीच्या तोंडावर डबेवाला संघटनेने अशी जाहीर नाराजी व्यक्त केल्यामुळे ही नाराजी ठाकरेना भोवणार का अशी चर्चा सुरू झाली आहे.

रेल्वे डब्यात महिला प्रवासीच्या मोबाईलला आग

■ **ठाणे** : कल्याण रेल्वेगाडीमध्ये सोमवारी रात्री एका प्रवासी महिलेच्या मोबाईलला अचानक आग लागल्याने गोंधळ उडाला. रेल्वे कर्मचारी आणि पोलिसांनी ही आग आटोक्यात आणली. सुमारे १५ मिनीटांनी ही रेल्वेगाडी कल्याणच्या दिशेने रवाना करण्यात आली. या घटनेमुळे महिला प्रवाशांमध्ये भीतीचे वातावरण पसरले होते. मुंबईहून कल्याणच्या दिशेने धात्री रेल्वेगाडी जात होती. रेल्वेगाडी रात्री ८ वाजून ११ मिनिटांनी कळवा रेल्वे स्थानकात आली असता, एका महिलेच्या बॅगमध्ये ठेवलेल्या मोबाईलमधून अचानक धूर निर्माण होऊन आग लागली. या घटनेनंतर महिलांच्या डब्यातील प्रवाशांमध्ये गोंधळ उडाला. महिलांचा आरडाओरड करत धावतून पळू लागल्या होत्या. गोंधळाची माहिती मोटरमन श्रवण कुमार यांना समजल्यानंतर त्यांनी तात्काळ त्यांच्याकडील



अग्निरोधक यंत्रणेच्या साहाय्याने मोबाईलला लागलेली आग विजविली. घटनेची माहिती लोहमार्ग पोलिसांना मिळाल्यानंतर कळवा स्थानकातील पोलीस कर्मचारी त्याठिकाणी गेले. त्यांनी गर्दी नियंत्रणात आणली. सुमारे १० ते १५ मिनीटे रेल्वेगाडी कळवा स्थानकात थांबविण्यात आली होती. त्यामुळे रेल्वे वाहतुकीवर त्याचा परिणाम झाला. परिस्थिती नियंत्रणात आल्यानंतर ही रेल्वेगाडी कल्याणच्या दिशेने रवाना झाली असे ठाणे लोहमार्ग पोलिसांनी सांगितले.

बदलापुरातील विनयभंग प्रकरणातील अनधिकृत शाळेवर जिल्हा प्रशासनाची कारवाई

■ **बदलापूर** : बदलापूर येथील एका शाळेत १४ वर्षांच्या मुलीचा शाळेतील शिक्षकाचेच विनयभंग केल्याची संतापजनक घटना काही दिवसांपूर्वी उघडकीस आली होती. याप्रकरणी बाल हक्क संरक्षण आयोगाच्या सल्ल्यांनी अधिक चौकशी केली असती ही शाळाच अनधिकृत असल्याची धक्कादायक माहिती समोर आली होती. या शाळेवर आता कारवाई करण्यात आली असून शाळेतील दुसरी ते दहावी पर्यंतच्या वर्गांना टाळे ठोकण्यात आले आहे. तर येथील विद्यार्थ्यांना पालकांसाठी संभांतीने शहरातील एका मान्यताप्राप्त शाळेत प्रवेश देण्यात आले आहेत. यामुळे पालकांना मोठा दिलासा मिळाला आहे. बदलापूर पश्चिमेच्या

एका खासगी शाळेत एका १४ वर्षीय मुलीचा शिक्षकाचेच विनयभंग केल्याची घटना पाच दिवसांपूर्वी समोर आली होती. मुलीने या संदर्भात पालकांकडे तक्रार केली असता पालकांनी पोलीस ठाण्यात धाव घेतल्यानंतर संबंधित शिक्षकाला अटक करून त्याच्यावर पोक्सो आणि अँट्रॉसिटीचा गुन्हा दाखल करण्यात आला. राज्य बाल हक्क संरक्षण आयोगाने यांची गांभीर्याने दखल घेऊन आयोगाच्या सदस्य नीलिमा चव्हाण यांनी बदलापूर पश्चिम पोलीस ठाणे आणि संबंधित शाळेत भेट देऊन माहिती घेतली. यावेळी शाळेत केलेल्या तपासणीत शाळेचे वर्ग अनधिकृत असल्याची धक्कादायक बाब समोर आली आहे. या शाळेला फक्त



इयत्ता पहिलीपर्यंत परवानगी होती. मात्र शाळेत दहावीपर्यंतच्या विद्यार्थ्यांचे वर्ग भरत असल्याचे समोर आले होते. शिशुवर्ग ते दहावी या इयत्तांमध्ये शाळेत १६९ विद्यार्थी शिक्षित होते. शाळाच अनधिकृत असल्याने येथील इतर विद्यार्थ्यांना आणि पालकांसमोर मोठे संकट उभे राहिले होते. मात्र मुलांचे कोणतेही शैक्षणिक नुकसान होऊ नये यासाठी जिल्हा महिला बालविकास

विभाग, पोलीस प्रशासन, शिक्षण विभाग यांची शाळेतील विद्यार्थ्यांच्या पालकांसमवेत नुकतीच बैठक पार पडली. यावेळी दुसरी ते दहावीतील सर्व विद्यार्थ्यांना शहरातीलच एका मान्यताप्राप्त शाळेत प्रवेश घेऊन देण्यात आले आहेत.

“बालहक्क संरक्षण आयोगाच्या वतीने शाळेला भेट दिली असता प्राथमिक अहवालात शाळेला पहिलीपर्यंत मान्यता असल्याचे दिसून आले होते. यानुसार विद्यार्थ्यांचे कोणतेही शैक्षणिक नुकसान होऊ नये त्यांची शाळा सुरळीत सुरू राहावी यासाठी दुसरी ते दहावीच्या विद्यार्थ्यांना मान्यताप्राप्त शाळेत प्रवेश देण्यात आले आहे. तर संबंधित अनधिकृत शाळेवर कारवाई करण्यात आली आहे.”

- पल्लवी जाधव, जिल्हा बालसंरक्षण अधिकारी

सहा महिला वारंवार कारने अयोध्याला जायच्या, भाड्याने राहायच्या

■ **नागपूर** : नागपूरच्या कन्हान येथील पटेलनगरमधून एक धक्कादायक घटना समोर आली आहे. या पटेलनगरच्या सहा महिला वारंवार अयोध्या, मथुरा, गोरखपूर आणि वाराणासीला जात होत्या. या महिला कारने सुमारे ८०० किलोमीटरचा प्रवास करून जायच्या. आता तर या महिला अयोध्येत सहा महिने राहिल्या. त्यानंतर गोरखनाथ मंदिर मेळ्यासाठी गोरखपूरला गेल्या. कॅट पोलिसांनी या सहा महिलांना अटक केली. त्यानंतर त्यांची कसून चौकशी केली. त्यावेळी जे कळलं त्याने पोलीसही हादरून गेले.

लोकांची फसवणूक करून त्यांचे सोनेचांदी लुटणाऱ्या सोनेरी टोळीच्या सात सदस्यांना गोरखपूरच्या कॅट पोलिसांनी अटक केली आहे. पोलिसांना



खबऱ्यांकडून माहिती मिळाली होती. त्यामुळे पोलिसांनी सापळा रचला आणि ही टोळी जेरबंद केली. या गँगचे सदस्य देशातील प्रमुख धर्मस्थळांच्या ठिकाणी जायचे. तिथे जाऊन चोरी करायचे. या टोळीत सहा महिला होत्या. ज्योती प्रसाद, गरीब मानकर, अरुणा, प्रीती, कविता, बबीता आणि संगीता अशी या महिलांची नावे आहेत. या सर्व महिला नागपूरच्या कन्हानमधील पटेलनगरमधील राहणाऱ्या आहेत.

ई-रिक्षातून गेम

सरदार दाब्याजवळच पकडले

गोरखपूरच्या खिबडी मेळ्यात चोरी करण्यासाठी ही टोळी शहरात आली होती. गोरखनाथ मंदिरात खिबडी मेळ्याचा आयोजन होतं. या ठिकाणी भाविक मोठ्या श्रद्धेने येत असतात. त्यामुळे भाविकांची लूट करायची हा या टोळीचा उद्देश होता. पण पोलिसांच्या सतकरीमुळे त्यांचा उद्देश धुळीला मिळाला आहे. या आरोपींकडून पोलिसांनी 26 हजार रुपये जप्त केले आहेत. सोन्याच्या बागड्या, एक कारही पोलिसांनी जप्त केली आहे. पोलिसांनी या सर्वांना सरदार दाब्याजवळून अटक केली आहे.

आपण यापूर्वीही गोरखपूरला येऊन गेल्याचं या महिलांनी कबूल केलं आहे. 19 ऑक्टोबर रोजी धनत्रयोदशीच्या दिवशी गोलघर परिसरात ई-रिक्षाने घरी जाणाऱ्या एका महिलांच्या संपमधून सोन्याची चेन खेचल्याचं या महिलांनी सांगितलं. या टोळीतील महिला ई-रिक्षात बसायच्या. त्याचवेळी त्या चोरी करून पसार व्हायच्या. त्यांचे साथी गाडी घेऊन पाठीपाठी यायचे. अन गाडीत बसून सुस्पाट वेगाने पळून जायचे. आम्ही धार्मिक स्थळांवर येणाऱ्या

दिली. धनत्रयोदशीच्या दिवशी एका महिलेची सोनसाखळी चोरल्याची घटना घडल्यानंतर आम्ही या टोळीच्या मागावर होतो. त्यांची माहिती गोळा करत होतो. ही टोळी परत एकदा शहरात आल्याची माहिती मिळाली. त्यामुळे आम्ही खबर मिळताच सापळा रचला आणि या टोळीच्या सहा महिलांना अटक करण्यात यशस्वी झाली. या महिला ई-रिक्षा आणि ऑटोमध्ये बसलेल्या महिला प्रवाशांशी गोड बोलून त्यांची लूट

करायच्या, अ र्ा त्याागी म्हणाले.



■नाशिक : प्रियसीचे नात्यातीलच दुसऱ्या मुलाशी

प्रेम संबंध असल्याच्या संशाने प्रियकरणे चाकू हल्ल्या केल्याची घटना ताजी असताना, दुसऱ्याच दिवशी गंगापूर रोडवर एका तरुणाने तरुणीचा पाठलाग करत तिला मारहाण करून जिवानिशी ठार मारण्याची धमकी दिली आहे. गंगापूर रोडवरील एका महाविद्यालयाच्या परिसरात हा प्रकार (११ फेब्रुवारी) दुपारच्या सुमारास घडला असून संशयताच्या विरोधात नाशिकच्या सरकार वडा पोलीस ठाण्यात विनयभंगाचा गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

विनयभंगाचा गुन्हा दाखल

अशातच भवभीत झालेल्या युवतीने पोलिसात धाव घेऊन घडलेल्या सर्व प्रकार पोलिसांना सांगितला. दरम्यान सरकार वाडा पोलिसांकडून या घटनेची नोंद करत संशयीतावर विनयभंगाचा गुन्हा दाखल केला आहे. सध्या पोलीस या प्रकरणाचा अधिक तपास करत आहे. मात्र नाशिक शहरात वारंवार या घटना घडत असून महिलांवरील अत्याचाराच्या आरोपांविरोधात कोठरात कोठार कारवाई करण्याची मागणी केली आहे.

शिर्डीत वाढती गुन्हेगारी रोखण्यासाठी विविध उपाययोजना के ल्या जात आहे त.त्यातच शिर्डी श्री साईबाबा संस्थानाने मोफत प्रसाद भोजनाबाबत एक महत्त्वपूर्ण निर्णय घेतला आहे. आता साई बाबांच्या दर्शनासाठी आलेल्या भाविकांना टोकन पद्धतीने मोफत भोजन दिले जाणार आहे. साई प्रसादालयात मोफत भोजनासाठी भाविकांना आता कूपन दिले जाईल. शिर्डीत वाढत्या गुन्हेगारीच्या पार्श्वभूमीवर हा निर्णय घेण्यात आला आहे.

भर रस्त्यात तरुणीला मारहाण करत ठार मारण्याची धमकी सलग २ दिवसात २ घटनांनी नाशिक हादरलं !

आता नाशिक शहर पोलिसांवर टीकेची झोड उठत आहेत. तर या प्रकरणांनंतर महाविद्यालय परिसरात पोलिसांचे पेट्रोलिंग वाढवण्यात आले असून गुन्हेगारांवर कठोर शासन केलं जाईल, अशी माहिती सरकारवाडा पोलीस ठाण्याचे पोलीस निरीक्षक समाधान चव्हाण यांनी दिली आहे.

पंचवटी परिसरात अज्ञात इसमाचा आढळला

मृतदेह, पोलिसांना घातपाताचा संशय नाशिकच्या पंचवटी परिसरातील एरंडवाडी येथे एका ४० वर्षीय इसमाचा भर वस्तीत मृतदेह आढळल्याने एकच खळबळ उडाली. घटनेची माहिती मिळताच

पंचवटी पोलीस घटनास्थळी दाखल झालेले. त्यासोबत श्वानपथक आणि फॉरेंसिक पथक देखील घटनास्थळी दाखल होत पोलिसांनी पंचनामा सुरू केला. मृतदेह जवळ दारूची बाटली आणि त्यास घातपाताने मिळून आले असून डोक्यावर जबर मार लागल्याने घातपात असल्याचा पोलिसांनी संशय व्यक्त केला आहे. दरम्यान, मृतदेह नाशिकच्या जिल्हा शासकीय रुग्णालयात शवविच्छेदनासाठी पाठवण्यात आला आहे. यासंदर्भात पंचवटी पोलीस अधीक्षक तपास करत आहेत.

महटलं आहे. एका रिपोटनुसार, सोमवारी छत्तीसगड उच्च न्यायालयाने एका व्यक्तीवरील सर्व आरोप फेटाळून लावले. कोर्टाने आरोपीला आयपीसीच्या ३७६, ३७७ आणि ३०४ या कलमातून निर्दोष मुक्त केलं. तुरुंगातून त्याची तात्काळ सुटका करण्याचे आदेश दिले. जर, पबीच वय १५ वर्षांपेक्षा जास्त असेल तर पतीने पत्नीसोबत केलेल्या कुठल्याही लैंगिक कृतीला बलात्कार ठरवता येणार नाही. अनेसर्गिक संबंधांसाठी पत्नीची सहमती आवश्यक नाही असा कोर्टाने

पंचवटी पोलीस घटनास्थळी दाखल झालेले. त्यासोबत श्वानपथक आणि फॉरेंसिक पथक देखील घटनास्थळी दाखल होत पोलिसांनी पंचनामा सुरू केला. मृतदेह जवळ दारूची बाटली आणि त्यास घातपाताने मिळून आले असून डोक्यावर जबर मार लागल्याने घातपात असल्याचा पोलिसांनी संशय व्यक्त केला आहे. दरम्यान, मृतदेह नाशिकच्या जिल्हा शासकीय रुग्णालयात शवविच्छेदनासाठी पाठवण्यात आला आहे. यासंदर्भात पंचवटी पोलीस अधीक्षक तपास करत आहेत.

सलग दुसऱ्या दिवशी नाशिकमध्ये मारहाण करत धमकीचा प्रकार

मिळालेल्या माहितीनुसार, पीडित १९ वर्षे तरुणीने दिलेल्या तक्रारीनुसार ती कॉलेजला जात असताना शालेय मित्र अभिजात तुपसुंदर हा तिच्या मागे आला आणि तिला अडवून तुज्यासोबत बोलायचे आहे, असे बोलू लागला. दरम्यान, त्याने तरुणीचा डावा हात पकडून तिला जोरजोरात ओढत मारहाण केली. या मुलीला तिच्या मैत्रीणीने वाचण्याचा प्रयत्न केला असता अभिजातने तिलाही शिवीगाळ करत तू पोलीस तक्रार केली तर तुला जीवे ठार मारेल, अशी धमकी देऊ तो त्या ठिकाणाहून पळून गेला.

सत्र न्यायालयाने काय शिक्षा दिलेली?

मृत्युआधी पत्नीने जबानी दिली, त्यात तिने म्हटलेलं की, पतीने तिच्यासोबत जबरदस्तीने संबंध ठेवले. अनेसर्गिक शरीरसंबंध पत्नीच्या मृत्युच कारण असल्याचं डॉक्टरांनी म्हटलं होतं. आता कोर्टाने म्हटलंय की, पव



हे साप्ताहिक मालक, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक झ श्री. डॉ. दिपक मोरेश्वर नाईक यांनी सोमानी प्रिंटींग प्रेस, कार्यालय झ गाळा नं. ४, एन. के. इंडस्ट्रीयल इस्टेट, प्रवासी इंडस्ट्रीयल इस्टेटच्या बाजुला, गेट नं. २, गोंरेगाव (पुर्व) मुंबई ४०००६३ (महाराष्ट्र), वेथे छापून २, राजाराम सी.एच.एस. लिमिटेड, बंदरवाडी, नवघर रोड, भाईंदर (पुर्व), जिल्हा ठाणे ४०११०५ (महाराष्ट्र) येथे प्रसिध्द केले. संपादक झ श्री. डॉ. दिपक मोरेश्वर नाईक, पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जवाबदारी यांची राहील, सर्व वाद आणि दावे ठाणे न्यायालयीन कक्षेच्या आधील राहतील. (या वर्तमान पत्रात प्रसिध्द होणाऱ्या बातम्या/लेख/जाहिराती यांची जवाबदारी संबंधीत वार्ताहर, लेखक आणि जाहिरात प्रतिनिधी यांच्यावर राहील.)
भ्रमणध्वनी ८४२४९८१८९८. Email ID: policebatnmpatra@gmail.com

Printed, Published and owned by Mr.Dr. Deepak MoreshwarNaik Printed at SOMANI PRINTING PRESS, OFFICE UNIT NO. 4, N.K.INDUSTRIAL ESTATE, NEAR PRAVASI INDUSTRIAL ESTATE, GATE NO. 2, GOREGAON (E), MUMBAI 400063, MAHARASHTRA, Published At 2, RajaramChs. Ltd., Bunderwadi, Navghar Road, Bhayander(E), Dist - Thane, Pincode 401105, Maharashtra. Editor Mr. Dr. Deepak Moreshwar Naik. Mo.8424989898, Email ID: policebatnmpatra@gmail.com